

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 września 2025 r.

Pozycja 235

POSTANOWIENIE

z dnia 10 lutego 2021 r.

Sygn. akt Ts 105/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi A.C. w sprawie zgodności:

- 1) art. 33 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. Urz. UE L z 2003 r. Nr 338, poz. 1) z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 33 ust. 3 rozporządzenia powołanego w punkcie pierwszym z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
- 3) art. 23 lit. a w związku z art. 31 ust. 2 rozporządzenia powołanego w punkcie pierwszym z art. 72 Konstytucji,
- 4) art. 28-36 rozporządzenia powołanego w punkcie pierwszym z art. 45 ust. 1 oraz art. 72 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 28 lipca 2020 r. (data nadania), A.C. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

W orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w P. we Francji z 23 listopada 2016 r. (nr [...]; dalej: francuski Sąd Apelacyjny), utrzymującym w mocy rozstrzygnięcie Sądu Wielkiej Instancji w L. z 8 lutego 2016 r. (nr [...]) orzeczono, że władza rodzicielska nad małoletnią A.C. (córką skarżącej; dalej: małoletnia) będzie wykonywana wyłącznie przez ojca. Ustalono rezydencję dziecka w miejscu zamieszkania ojca. Uregulowano kontakty skarżącej z dzieckiem i zakazano wyjazdów dziecka z terytorium Francji bez zgody obojga rodziców.

W postanowieniu Sądu Okręgowego w O. z 16 lutego 2018 r. (sygn. akt [...]), po rozpoznaniu wniosku ojca małoletniej, stwierdzono wykonalność orzeczenia francuskiego Sądu Apelacyjnego. Wniesione przez skarżącą zażalenie oddalono na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 23 stycznia 2019 r. (sygn. akt [...]), od którego skarżąca wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego oraz skargę o wznowienie postępowania do Sądu Apelacyjnego w W.

Na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 19 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) zawieszono postępowanie w sprawie skargi o wznowienie postępowania do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy. Natomiast w postanowieniu z 13 listopada 2019 r. (sygn. akt [...]) Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną.

Sąd Apelacyjny w W. w postanowieniu z 15 kwietnia 2020 r. (sygn. akt [...]) odrzucił skargę o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu, powołując się również na poglądy doktryny, wyjaśnił, że jeżeli na skutek wniesienia skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy wyda rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, skarga pozostaje aktualna jedynie w zakresie nowości, których nie można było wziąć pod uwagę w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.; dalej: k.p.c.). Jeśli zatem podstawy obu skarg (kasacyjnej i o wznowienie postępowania) pozostają tożsame, to skarga o wznowienie postępowania powinna zostać odrzucona ze względu na brak ustawowej podstawy wznowienia. Sąd Apelacyjny przyjął, porównując zakresy obu skarg, iż skarga o wznowienie postępowania nie zawiera nowości, które pozostawałyby poza zakresem rozpoznania przez Sąd Najwyższy, gdyż wszystkie podniesione w niej zarzuty zostały już rozpoznane przez Sąd Najwyższy. Dlatego skargę o wznowienie postępowania należało odrzucić na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Postanowienie z 15 kwietnia 2020 r. zostało wskazane przez skarżącą jako ostateczne orzeczenie o jej wolnościach lub prawach wskazanych w skardze konstytucyjnej.

Kwestionowanym w skardze konstytucyjnej przepisom rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. Urz. UE L z 2003 r. Nr 338, poz. 1) skarżąca zarzuciła, iż stanowiąc podstawę postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 15 kwietnia 2020 r. naruszyły jej prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji) oraz zasadę ochrony praw dziecka (art. 72 Konstytucji).

W piśmie z 9 września 2020 r. skarżąca usunęła braki formalne skargi, do czego została wezwana na podstawie zarządzenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 sierpnia 2020 r. Natomiast w piśmie z 9 listopada 2020 r. skarżąca wykonała zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 22 października 2020 r., wzywające do usunięcia kolejnych braków formalnych skargi.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy jest oczywiście bezzasadna. Mając na względzie art. 67 w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p.TK Trybunał – co do zasady – związany jest przedmiotem i zakresem zaskarżenia wskazanym w skardze konstytucyjnej.

2. Badana skarga konstytucyjna nie spełnia, określonego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK wymogu zakwestionowania przepisu stanowiącego podstawę orzeczenia, wskazanego w skardze jako ostateczne rozstrzygnięcie o określonych w skardze konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącej.

Kwestionowane w skardze konstytucyjnej przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. Urz. UE L z 2003 r. Nr 338, poz. 1; dalej: rozporządzenie) dotyczą postępowania w sprawie wniosku o stwierdzenie wykonalności (tj. sekcja druga „Wniosek o stwierdzenie wykonalności” rozdziału drugiego „Uznawanie i wykonywanie”, zawierająca art. 28-36 rozporządzenia). Przepisy te mogły zatem stanowić podstawę orzeczeń wydanych w sprawie stwierdzenia wykonalności orzeczenia Sądu Apelacyjnego w P. we Francji z 23 listopada 2016 r. (nr [...]; dalej: francuski Sąd Apelacyjny). Postępowanie w tej sprawie zostało zakończone wydaniem postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 23 stycznia 2019 r. (sygn. akt [...]; dalej: postanowienie Sądu Apelacyjnego), od którego skarżąca wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego oraz skargę o wznowienie postępowania do Sądu Apelacyjnego w W.

Jednak to nie postanowienie Sądu Apelacyjnego, wydane w sprawie stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu francuskiego, zostało wskazane przez skarżącą jako ostateczne orzeczenie o wskazanych w skardze konstytucyjnych wolnościach lub prawach. Skarżąca wywiodła, iż do zarzucanego naruszenia doszło wskutek wydania przez Sąd Apelacyjny postanowienia z 23 stycznia 2019 r. (sygn. akt [...]). Nie zostało ono wydane na podstawie kwestionowanych przepisów rozporządzenia, lecz przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.). Podstawę odrzucenia skargi o wznowienie postępowania stanowiła ocena, iż wszystkie zarzuty tej skargi zostały już rozpoznane przez Sąd Najwyższy w postępowaniu zainicjowanym skargą kasacyjną wniesioną przez skarżącą od postanowienia Sądu Apelacyjnego.

Z tych względów wniesiona skarga konstytucyjna nie spełnia określonego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK wymogu zakwestionowania przepisu stanowiącego podstawę orzeczenia, wskazanego w skardze jako ostateczne rozstrzygnięcie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącej.

3. Wobec powyższego Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK odmówił nadania skardze dalszego biegu.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.